

ВІДГУК

офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора Пронтенка Костянтина Віталійовича на дисертаційну роботу Редькіної Марії Анатоліївни на тему «**Методика визначення індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання**», подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)

Актуальність. Система сучасної вищої освіти України спрямована на підготовку висококваліфікованого фахівця, який в умовах ринкової економіки здатен виконувати значні обсяги роботи без зниження якості та інтенсивності, а також повинен володіти високим рівнем розвитку психомоторних якостей, що у сукупності відображає модель вимог до фізичного та психічного здоров'я, фізичної підготовленості та працездатності студента.

Фізичне виховання у закладах вищої освіти України має бути надійним підґрунтям високого рівня розумової працездатності та інтелектуального розвитку студентів у процесі навчання, залучення їх до регулярної рухової активності, формування потреби у фізичному розвитку і вдосконаленні для забезпечення здоров'я і професійного довголіття. Однак, як справедливо зазначає дисертантка, реформи, що сьогодні мають місце у системі вищої освіти України, негативно позначилися, як процесі фізичного виховання студентської молоді, так і на стані їх фізичної підготовленості та здоров'я.

У даному контексті актуальність теми дисертаційної роботи Редькіної Марії Анатоліївни, яка спрямована на покращання управління індивідуальною руховою активністю студентів із використанням сучасних інфокомунікаційних технологій, не викликає жодних сумнівів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Тема дослідження є складовою частиною тематичного плану та загальної проблеми наукових досліджень Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова «Теорія і технологія навчання і виховання в системі народної освіти». Робота виконана відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри теорії та методики фізичного виховання згідно з паспортом спеціальності п. 13 «Моніторинг, контроль і оцінювання результатів навчання фізичної культури, основ здорового способу життя» (протокол № 9 від 16 квітня 2008 р.).

Тему дисертації затверджено на Вченій раді Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол №10 від 28 березня 2019 року) та узгоджено в Міжвідомчій раді з координації досліджень у галузі освіти, педагогіки і психології (протокол №5 від 24 вересня 2019 року).

Ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі, підтверджується необхідним і достатнім обсягом фактичного матеріалу та обсягом вибірки. Зібраний у результаті педагогічних тестувань матеріал оброблено адекватними методами статистичного аналізу і представлено в роботі достатньою кількістю таблиць, дані яких дозволяють стверджувати про достовірність зроблених висновків.

Стиль і мова дисертації. Дисертація написана методично грамотно, орфографічно та стилістично витримана на високому рівні.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що:

- *вперше* розроблено і теоретично обґрунтовано методику визначення індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання з урахуванням найбільш інформативних показників фізичного стану; розроблено комп'ютерну програму визначення індивідуальної рухової активності «Activity for Health» на основі вибору виду рухових навантажень та урахування рівня здоров'я молоді; визначено показники здоров'я та фізичної підготовленості, рівень яких найбільше залежить від рівня рухової активності студентів; запропоновано критерії оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі фізичного виховання з урахуванням індивідуального рівня рухової активності.

- *удосконалено* питання: моніторингу індивідуальної рухової активності студентської молоді в процесі фізичного виховання; організації занять фізичними вправами з урахуванням мотиваційного та фізичного стану студентів;

- *подальшого розвитку* набули можливості використання сучасних інфокомунікаційних технологій у процесі фізичного виховання, питання підвищення ефективності занять фізичними вправами в умовах закладів вищої освіти та об'єктивності педагогічного контролю.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці методики визначення індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання з урахуванням найбільш інформативних показників фізичного стану і вільного вибору виду фізичних навантажень та підтвердженні її ефективності у результаті впровадження комп'ютерної програми «Activity for Health» в освітній процес Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (довідка №07-10/1329 від 20 лютого 2020 р.), Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (довідка № 1363 від 21 травня 2020 року), Житомирського національного агроекологічного університету (довідка №1310/01-17 від 02 червня 2020 року).

Отриманий матеріал упроваджено в лекційний курс дисциплін «Теорія і методика фізичного виховання», «Теорія і методика оздоровчої фізичної культури» для студентів факультету фізичного виховання, спорту та здоров'я Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Основні результати дослідження можуть використовуватися для підвищення ефективності процесу фізичного виховання студентів та школярів, у процесі навчання студентів закладів вищої освіти фізкультурного профілю, слухачів курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації вчителів фізичної культури, викладачів фізичного виховання.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. Основні положення та результати дисертаційного дослідження викладено в 9 публікаціях, 7 з яких є одноосібними; 6 статей надруковано у фахових виданнях України, 1 стаття опублікована у зарубіжному фаховому науковому виданні.

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається з переліку умовних скорочень, вступу, трьох розділів, висновків, додатків і списку використаних джерел (217 джерел, з яких 19 – зарубіжних авторів) та викладена на 197 сторінках, з яких 158 сторінок основного тексту. Робота містить 24 таблиці, 19 рисунків та 3 додатки.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, висвітлено зв'язок дослідження з науковими планами, програмами, темами, визначено мету, завдання, об'єкт та предмет дослідження, охарактеризовано методи дослідження, розкрито наукову новизну і практичне значення результатів дослідження, вказано сферу апробації та впровадження у практику отриманих результатів, подано інформацію про публікації автора.

У першому розділі **«Теоретичні та методичні основи контролю рухової активності студентської молоді у процесі фізичного виховання на сучасному етапі розвитку суспільства»** проаналізовано та узагальнено реальні підходи до педагогічного контролю у фізичному вихованні студентів закладів вищої освіти; охарактеризовано особливості фізичного та психоемоційного стану сучасної молоді; розкрито можливості урахування індивідуальної рухової активності як критерію оцінювання психофізичного стану студентів; вивчено досвід використання інфокомунікаційних технологій у процесі фізичного виховання здобувачів вищої освіти.

Дисертанткою з'ясовано значущість рухової активності, яка особливо зростає в сучасних умовах функціонування суспільства, коли за рахунок різкого підвищення інтенсивності освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, зниження статусу дисципліни «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти, а також масової комп'ютеризації усіх сфер діяльності спостерігається гіподинамія, погіршення здоров'я і фізичної підготовленості молоді. Визначено, що перспективними в аспекті підвищення ефективності реалізації завдань фізичного виховання та забезпечення якісної системи педагогічного контролю є сучасні методики, засновані на інфокомунікаційних технологіях.

У другому розділі **«Наукове обґрунтування та конструювання методики визначення індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання»** представлено загальну методику дослідження; подано результати констатувального етапу педагогічного експерименту, зокрема інформацію щодо мотиваційного, фізичного, психоемоційного стану та структури добової рухової активності молоді; досліджено взаємозв'язок рухової активності з морфофункціональними та руховими показниками студентів; розроблено і теоретично обґрунтовано методику визначення індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання; представлено комп'ютерну програму визначення індивідуальної рухової активності «Activity for Health» на основі вибору виду фізичних навантажень та урахування рівня здоров'я молоді; визначено організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності фізичного виховання студентів на основі використання інфокомунікаційних технологій.

Сутність застосування програми «Activity for Health» полягає у тому, що студент вносить особисті дані інформативних морфофункціональних та рухових показників відповідно до статі та обирає, на який рівень здоров'я він

бажає орієнтуватися при визначенні індивідуальної норми рухової активності. Після чого йому пропонується обрати з переліку бажаний вид фізичних вправ, щоб отримати дані про індивідуальну норму щоденної рухової активності. Користування зазначеною програмою дозволяє студентам визначати індивідуальний рівень рухової активності, виходячи з власних даних та вільного вибору виду фізкультурно-оздоровчої діяльності, скласти власну програму щоденної рухової активності, управляти параметрами рухових навантажень, слідкувати за динамікою позитивних змін у показниках фізичного стану та здійснювати відповідну корекцію змісту занять фізичними вправами.

У третьому розділі «Науково-дослідна перевірка ефективності методики оцінювання індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання» представлено критерії оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі фізичного виховання з урахуванням індивідуального рівня рухової активності; подано результати формульованого етапу педагогічного експерименту.

Перевірка ефективності методики визначення індивідуальної рухової активності студентів у процесі фізичного виховання у ході формульованого етапу педагогічного експерименту засвідчила її перевагу над чинною методикою фізичного виховання.

Дисертаційна робота є завершеною працею. Автореферат за змістом відтворює основні положення дисертаційної роботи та є ідентичним.

Оцінюючи загалом дисертаційну роботу, дозволю собі зробити наступні зауваження та побажання:

1. На нашу думку, у першому розділі дисертаційної роботи необхідно було б більш ширше представити результати сучасних досліджень зарубіжних вчених щодо застосування інфокомунікаційних технологій у фізичному вихованні студентів, оскільки у провідних країнах світу в останні час ці засоби досить широко застосовуються як в освітньому процесі фізичного виховання, так і в фітнес-клубах і самостійних заняттях фізичними вправами. Хоча автором це частково здійснено у підрозділі 2.4.

2. В авторефераті під час опису другого розділу вказано, що «представлено загальну методику та етапи організації дослідження», але в самому авторефераті етапи дослідження не розкрито.

3. Дослідження взаємозв'язку показників здоров'я та фізичної підготовленості з рівнем рухової активності студентів є суттєвим науковим доробком автора, однак, на нашу думку, бажано було б представити в авторефераті конкретні тести (вправи), за якими здійснювався кореляційний аналіз. Хоча усі вони достатньо широко розкриті у другому розділі дисертаційної роботи.

4. Вважаємо, що у другому розділі дисертаційної роботи бажано було б провести аналіз показників фізичної підготовленості і морфофункціонального стану студентів не тільки 1-го курсу, а дослідити їх у динаміці у процесі навчання в університеті.

5. Вважаємо за доцільне представлення в авторефераті дисертаційної роботи моделі або блок-схеми розробленої методики для покращання її цілісного сприйняття.

6. Висновки до розділів дисертаційної роботи мають бути конкретизованими і обґрунтованими.

7. В авторефераті та дисертації зустрічаються граматичні помилки.

Слід відзначити, що вказані зауваження не знижують наукової цінності та практичної значущості дисертаційної роботи.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертаційне дослідження Редькіної Марії Анатоліївни на тему «Методика розвитку рухових якостей курсантів військових закладів вищої освіти у процесі фізичного виховання» є актуальним, самостійним і завершеним, має наукову новизну, теоретичну і практичну значущість, що в сукупності вирішує конкретні наукові завдання в галузі фізичного виховання студентської молоді. Структура, зміст дисертації, отримані результати та наведені висновки відповідають вимогам п. 9, 11–14 «Порядку присудження наукових ступенів» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 року № 567 (зі змінами), а Редькіна Марія Анатоліївна заслуговує присвоєння наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Офіційний опонент

професор кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту
Житомирського військового
інституту імені С. П. Корольова
доктор педагогічних наук, професор

Костянтин Пронтенко

Підпис Пронтенка К. В. засвідчую.

ТВО начальника відділу персоналу та стройового
підполковник

Віктор Кісельов

